

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Primus

abstracte a motu z q̄to. hec autem est metha. Unde in ista scia nō solum p̄siderant tanq̄ cause sui s̄b̄i: sed tanq̄ p̄ncipales ptes s̄b̄i. que s̄m esse sunt abstracte illa abstractioe q̄ propria est huic scie. que abstractio s̄m p̄sideratione vel rōnem competit alijs cōsideratis in hac scia. Quicqd̄. n. p̄siderat hic: p̄siderat nō in q̄tū: q̄tū: aut in q̄tū mobile. Et ideo q̄dlibet hic p̄sideratū abstractū s̄m p̄siderationē z a q̄to z a motu. z per p̄ns p̄cipue p̄siderant hic illa que s̄m esse abstractū ab viro q̄. h̄ sunt s̄be sepate. nō q̄ considerent sub rōne qua tales s̄be. sed temp̄ sub rōne entis p̄siderat metha. q̄cqd̄ p̄siderat. Tunc ad rōnem z auctoritates p̄hi. sexto metha. de distinctione scie speculative: dicendū q̄ s̄m Aristo. p̄mo poste. cap̄o illo. Tertio aut scia. altera aut scia est ab altera q̄rūcūq̄ p̄ncipia neq̄ ex eisdē: neq̄ ex alterutris sunt. Distingunt igit scie nō solum penes diuersa s̄ba: sed etiaz penes p̄ncipia diuersa. z forsan h̄ distinctio per p̄ncipia est prior z essentialior q̄ illa que est per s̄ba. q̄q̄ per s̄ba alē q̄n fiat distinctio. vt p̄bat illa auctas tertij de aia. Secant. z c̄ Sic igit itelligi p̄t illa distinctio vel diuisio sciaz speculative uax. 6. metha. Quia l̄ duax. s̄ p̄hice z mathematice ponant ibi subiecta distinguunt. vel forte p̄ncipia. t̄n̄ hui⁹ scie ponunt ibi p̄ncipia: non s̄ba: per que ab alijs distinguit. Alii ter p̄t dici iuxta 2^m notabile q̄ ista scia p̄siderat omnia illa que alie scie p̄ticulares p̄siderant. l̄ sub rōne color z magis abstracta. Alii qua t̄n̄ considerat methaphica quib⁹ conuenit tāta abstractio in eisdē. q̄ta nō p̄uenit p̄sideratis in alijs scientijs. z ideo q̄n distinguit h̄ scia ab alijs: cōuenienter hoc fit per illa p̄siderabilia in quib⁹ non cōuenit cū alijs scientijs. sed in quib⁹ distinguit. vnde hec scientia est circa sepabilia z imobilia. nō tanq̄ circa s̄ba: sed tanq̄ circa p̄ncipales ptes sub̄i. que non p̄cipiant rōnem sub̄i alicui⁹ alicui⁹ scientie. Per idem respondet ad altam partē minoris de denominatione. hec enim scientia potest dici theologia nō a sub̄to. l̄ a cā. sicut nālis scientia dicit a nā: que non est sub̄um illi⁹ scientie sed p̄ncipiū illi⁹ sub̄iecti. p̄ ergo ex predictis q̄ illa. maior non est vlr̄ vā. l̄ aliquādo fit vā. C̄ Ad p̄firmatione q̄ ista scientia dicit diuina. dicit vt prius. C̄ Ad tertium nego p̄ntiaz. ad probationē dico q̄ aliquid esse p̄fect⁹ potest esse dupl̄. vel p̄missiue. vel positiue. primo modo. q̄to vltus: tāto p̄fect⁹. secundo modo. omne iseri⁹ est p̄fect⁹ suo sup̄iori. q̄ etiam icludit aliquid positiue qd̄ addit supra sup̄i⁹. Ex̄ pl̄m. aial est p̄fect⁹ musca p̄missiue: pro tāto q̄ aial potest esse in aliquo p̄fectiori q̄ musca. puta in homine. sed musca est p̄fectior aiali positiue. in q̄tum icludit animal: z aliquid aliud quod addit supra animal. Ad propositum. notitia sub̄iecti in scientia est p̄fectior p̄missiue z v̄tualr̄. non autem op̄z q̄ fit p̄fectior positiue. p̄fectior enim est cognitio qua sc̄t q̄ p̄imum ens itelligit. per essentiam suam qd̄ probatur duodecimo metha. q̄ sc̄re q̄ ens in q̄tū ens est vnr̄. Cum ergo ait Ari. decimo ethicozum. q̄ in actu methaphicali p̄sistit felicitas: hoc habet v̄ritatem pro q̄to sub̄e imales sunt de p̄sideratione metha. modo p̄reposito. in quaz cōtemplatione p̄sistit felicitas nālis s̄m ipsum. h̄ enim est p̄fectior notitia positiue q̄ notitia entis in q̄tum ens. nō ob̄stāte q̄ illa fit p̄fectior v̄tualr̄ z p̄missiue. C̄ Lōtra. omne v̄tualr̄ p̄tentiū alicui⁹ ē p̄fect⁹ eo ē positiue. s̄ notitia s̄b̄i p̄tinet v̄tualr̄ oēs aliā notitiā in illa scia. q̄ z c̄. R̄ ideo. cōtinere v̄tualr̄ aliqd̄ p̄t ee dupl̄. vel v̄tualr̄ actualr̄ vel v̄tualr̄ p̄tentiā. p̄ p̄tentiā arguit maiorē p̄fectionē positiue. z solū p̄missiue. sic est in p̄posito. marie de vna scia v̄nitate ḡn̄is p̄tenti vel remoti. de qua dicit in sexto hui⁹. C̄ Ad q̄rtū cum arguit q̄ si sic: t̄c methaphica oēs alias subalternet sibi. neq̄ p̄nam. ad probationē dico q̄ procedit ab insufficienti. nā ad sciam subalternatā non sufficit h̄re s̄bz sub̄to. s̄ plura alia regunt. iter que est vnr̄. q̄. s̄. sub̄bz scie subalternatē addat aliq̄ d̄riam acc̄ntalē supra sub̄bz scie subalternatō. quo mō se h̄z musica ad ar̄metica. z p̄spectiua ad geometriā nō sic in p̄posito. Unde caueat illi qui ens mobile ponūt

Secunda

sub̄m scie nālis. q̄m non poterūt euadere qn scia nālis sub̄alternet methaphice. cum mobilitas sit quasi d̄ria acc̄ntalis. C̄ Ad q̄ntū cum dicit q̄ de sub̄to op̄z scire si est. z qd̄ est. z c̄. cōcedo. sed minor est falsa. Ad p̄mā p̄bationē cū dicit q̄ ens nō est vnr̄uocū. dico q̄ falsus est. vt h̄z declarari q̄to hui⁹. z ibidē dicit ad porphiriū entia. n. z si equocant realr̄ z p̄hice loquēdo. nō t̄n̄ equocant in p̄ceptu entis logice z metha. loquēdo. Ad sc̄dam p̄bationē cū dicit q̄ ens nō h̄z qd̄ cum sit cōsistimū z trāscēdens. dico q̄ hoc p̄cludit ḡn̄alr̄ z eq̄l̄iter de omni ḡn̄alissimo. q̄ nullū ḡn̄alissimū h̄z qd̄itate p̄hie d̄ctaz. z t̄n̄ qd̄libet h̄z qd̄ alias nō p̄dicat in qd̄ de aliq̄. v̄n̄ p̄p̄ ista est insufficientis. s̄. q̄ si nō h̄z diffinitionē p̄p̄e d̄ctaz. q̄ nō h̄z qd̄. non. n. sequitur nisi de qd̄itate sp̄ei cui⁹ est p̄p̄ie d̄finitio. l̄ q̄ ens nō habeat qd̄ qd̄ exprimit per diffinitionē sicut arguit p̄batio illa. t̄n̄ h̄z qd̄ eo mō quo h̄z essentia. op̄z entiz in diffinitionib⁹ deuenire ad aliq̄ simplr̄ idiffinitibilia. q̄ nō est p̄cessus in āfinitum in rōnib⁹. s̄m p̄hm. 4. metha. C̄ Ad sextū dicit q̄ ens h̄z p̄p̄ias passiones dem̄rabiles de ipso. vt p̄z. ex 4^a z 5^a p̄nib⁹. Ad primā p̄bationē cum dicit q̄ passio differt eentialiter a sub̄to. dico q̄ falsum est. nisi per hoc eentialiter itelligas idēz q̄ formaliter. Sub̄z. n. z passio sunt idē eentialiter z realr̄: l̄z habeant non idētitatez formalem: vt dicit quarto hui⁹. Ad sc̄dam rōnē p̄cedo q̄ passioes entis p̄dicant denominatione de ente. z ens de passionibus non nisi per acc̄sionē: z cū dicit q̄ ens p̄dicat in qd̄ de quolibz. dico q̄ falsum est. vt iam dixi in corpore q̄on̄is. C̄ Ad septimū mū cū dicit q̄ ens in q̄tum ens nō h̄z p̄ncipia. dicendū q̄ p̄ncipia sub̄i possunt itelligi in duplici genere. vel cōplexa. vel icōplexa: z vtroq̄ modo ens h̄z p̄ncipia. nam p̄ncipia icōplexa entis in q̄tum ens sunt p̄me cāe. s̄. sub̄e imales. nā ipse sunt cause p̄mi effect⁹: qui est rei entitas. l̄z habet etiam p̄ncipia complexa. i. p̄nā proprietatū per que sue p̄p̄ietates sibi iherent: q̄ de ipso potest ee dem̄ratō p̄p̄ quid. vt iam p̄reosum est. C̄ Ad ad probationes. cum dicit q̄ ente nihil est prius. p̄ncipiūz aut est prius p̄ncipiato. dico q̄ si fit sermo de p̄ncipio icōplexo: ens cōe vt sic nō h̄z p̄nā. q̄ cū fit cōe cāe z cāto abstractū ab vtroq̄. z neutruz icludit in sua qd̄itate rōne. sed bene ens h̄z p̄ncipiūz vt p̄seruat in suis inferioribus. nam plura sunt entia quib⁹ p̄uenit p̄ncipiūz habere z esse p̄ncipiata. z hoc modo ens habet aliquid p̄p̄i⁹ se. Si fit sermo de p̄ncipio complexo: cōcedo q̄ tale p̄ncipiū non est prius ente. sed p̄p̄ietate entis cuius est p̄ncipiū. vt predictum est. Ad secundam probationem q̄ sc̄licet tunc omne ens habet p̄ncipiūz vel p̄ncipia. si entis in q̄tum ens essent p̄ncipia. Respondeo si loquimur de p̄ncipio icōplexo: sic dico q̄ ens in q̄tum ens habet p̄ncipia. acc̄piendo l̄y in q̄tum specificatiue: z non reduplicatiue. z tunc est sensus. entis in q̄tum ens. idest entis secundum suam entitatem. sicut d̄cimus. homo in q̄tum albus videtur. idest secundum suam albedinem. z tunc cum infertur. ergo quodlibet ens habet p̄ncipiū. neganda est consequentia: quia consequentia non valet ab inquantum ad vniuersale: nisi quando inquantuz tenet reduplicatiue eo modo quo loquitur Aristo. primo prioruz. vt allegatur est de iusticia. Si vero loquamur de p̄ncipio complexo que sunt propositiones imediate ad probanduz passiones de sub̄iecto. sic dico q̄ entis inquantum ens sunt p̄ncipia. etiaz acc̄piendo l̄y in q̄tum reduplicatiue. z sic omne ens habet p̄ncipiū: q̄ passiones entis sunt demonstrabiles de quolibet ente per p̄ncipia complexa. nam omnis passio superioris est passio inferioris. cuiuslibet per se. licet non per se primo. ergo patet q̄ argumentum acc̄pit minorem falsam. C̄ Notādum autem ad euidentiā predictozuz q̄ l̄y inquantum z quelibet alia dictio reduplicatiua: dupliciter acc̄pit. aliquando specificatiue. z aliquando reduplicatiue. Reduplicatiue acc̄pitur quando denotat illud cui in iungitur esse formalem causam p̄cisam z propriā iherentē p̄dicatū ad sub̄iectum. Ex̄ pl̄m. homo iquantū homo